

NAŠE SLIKE

PRILOGA SLOVENSKEMU GOSPODARJU

LETNIK III

OKTOBER 1936

ŠTEV. 10

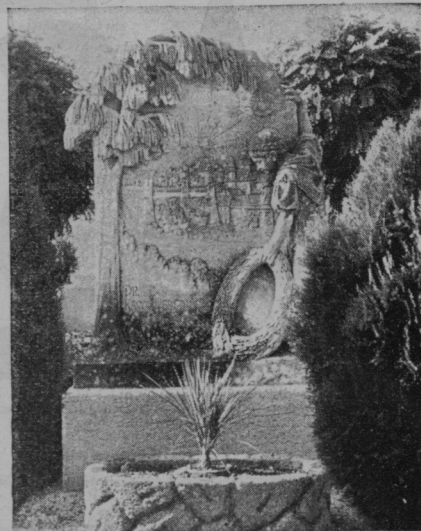

Božji grob v Jeruzalemu.

Naši in tuji grobovi.

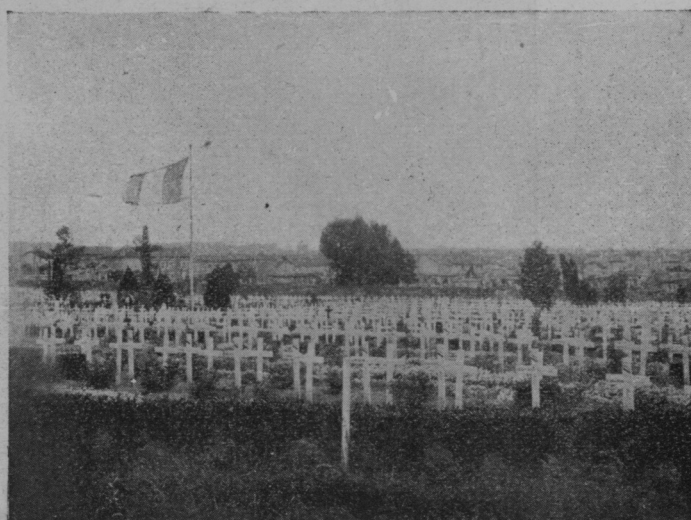
Grob dr. Antona Medveda, profesorja in slovitega pridigarja v Mariboru.

Nagrobni kamen dr. Karla Verstovška, člana narodnega sveta v Ljubljani.

Koliko jih je bilo pred nami in koliko jih bo še za nami?! Kdo bi jih preštel?! Milijarde ljudi je že bilo in milijarde jih še bo na tem ubogem, bornem in žalostnem svetu. Kako malo pomeni vsak sam od nas med tistimi množicami, ki so bile in še bodo! Listič v vetru jesenskem je nekaj in nič več nismo mi. Pridemo in gremo. Z jokom smo prišli in z jokom bomo odhajali. Kakor so odšli oni naši dragi, za katerimi smo se žalostili, ko so nas njih telesni ostanki zapustili. Pri grobovih svojcev se jokamo, ko se spomnimo, da jih ni več. In se ne spomnimo, da je lepše njim, ki so odšli po svoje plačilo. Nimajo z zemeljskimi malenkostmi skrbi, vsakdanje jeze ne poznajo. Onstran groba jim je lepše! Saj uživajo nebeško veselje in gledajo obličje Večnega! — In vendar se katoličani vsako leto vsaj enkrat z žalostjo spominjamo svojih rajnih. Morda je žalost v nas le bolj iz spomina na nje, morda smo žalostni zato, ker smo jih radi imeli, pa jih ni več, da bi jim ljubezen izkazovali. Ali smo mogoče žalostni ob spominu na njihovo trpljenje v življenju in še nas spremlja usmiljenje. Saj nam je še vedno v spominu najbrž njihova smrt v daljni tujini, da jim nismo mogli oči zapreti za zadnje spanje in jim ne moremo groba okrasiti v

teh dneh. Mati je zgubila sina, šel je daleč od nje na vojsko, žena je zaman čakala, da se vrne mož in jo objame, otroci, ki še očeta prav poznali niso, ne bodo ga poznali, prijatelji zaman pričakujejo prijatelja. Grenko nam je v mislih na nje, zato jokamo. A v svojem joku jecljajoče molimo in prosimo za svidenje tam onkraj groba: »Oče naš, ki vidiš naše hrepenenje po onih naših dragih, daj jim večni mir in pokoj, nam pa milost, da se z njimi snidemo pri Tebi. Amen!« — Grobovi naši in tuji nas vsaj enkrat vsako

leto spomnijo, da smo nič tukaj na zemlji. Vsak sam in vsi, ki smo, bomo svet zapustili. Vsi se bomo povrnili v prah, iz katerega smo prišli. V grob bomo morali, morda bodo jokali za nami in molili za svidenje. Mi pa: Kaj bo onkraj groba? Ali se bomo videli z drugimi pri večnem Očetu v nebesih?

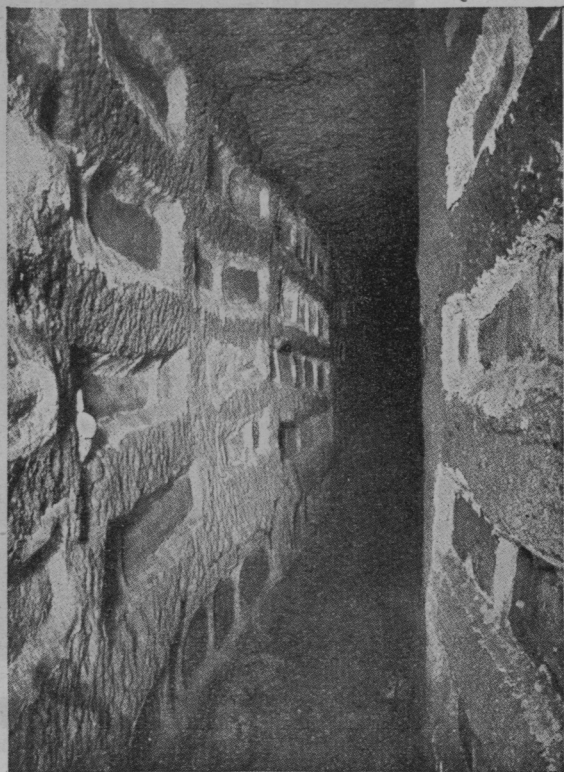

Nagrobnik dr. P. Turnerja. Dr. Turner je prepotoval veliko sveta. Bil je pri vseh priljubljen in visoko izobražen mož. Umrli je leta 1925.

Na levi zgoraj: Spomenik šeststo tisoč padlim neznanim vojakom v trdnjavi Vo na francosko-nemški meji. Milijoni vojnih žrtev so, za katere ne vemo, kje počivajo in kje so ostale. Njihova topla kri je omočila zemljo, njihove kosti so raztresle granate in jih še v grob ni bilo mogoče položiti. Na njihovi gomili jim ne moremo prižgati lučk, je zrahljati in jim darovati cvetic. Le naše molitve jim poklanjamo in jih blagrujemo, da so se rešili tega posvetnega trpljenja.

Na desni zgoraj: Vojno pokopališče.

Na desni: Katakombe. Kristusovo mlado Cerkev so rimski cesarji kruto sovražili, ker je bičala njihovo razuzdanost in grešno življenje. Zato so silovito preganjali, trpinčili in morili prve kristjane. Ti so potem opravljali svoje verske obrede skrivaj. V okolici Rima so si izkopali rove, v katerih so lomili kruh, obenem pa so tukaj polagali svoje rajne k večnemu počitku. Ti rovi so se z leti razširili v več nadstropij in na kilometre daleč pod zemljo.

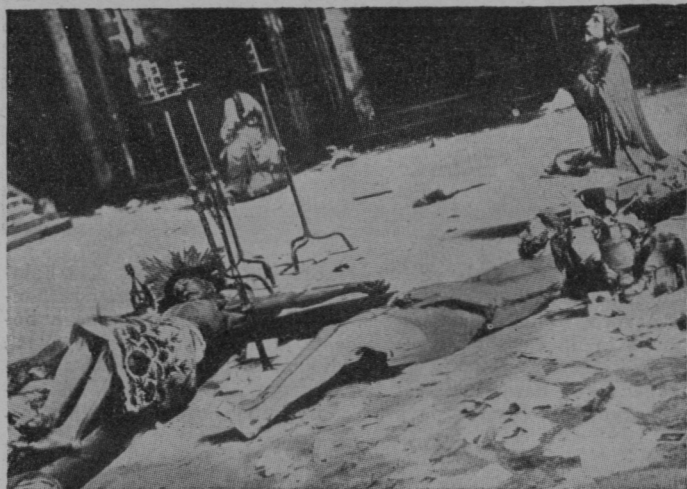
„Manj strašna noč je v črne zemlje krili, kot so pod svetlim solncem sužni dnovi“.

(dr. Fr. Drešeren)

V Španiji teče kri v potokih. Kri je to, ki jo preliva brat — bratu. Človeške duše so tam že otopele od krvavega klanja, ne poznajo več strašnega zla bratomorne vojske. Grobovi se množijo, tisoče jih nastaja. Uničene so pridobitve, pridobljene v tisočletjih, opustošeni so rajsko lepi kraji; marsikje ne bo več trava rasla, ker brat mori brata in bratova kri po maščevanju kliče. Porušeni so domovi in le še očrnelo kamenje na kupu priča, kje je nekoč bivala srečna družina. Kajnovno prokletstvo jo je razgnalo. — Cerkve, med najlepšimi, ki so bile v čast božjo postavljene, so sovražniki Boga in vere požgali in oskrunili, svete podobe razmetali in jih osramotili. Izzivali so božje maščevanje. — Pomorili so nedolžne otroke, žene in dekleta oskrunili, duhovnike in redovnike mučili, streljali in obešali. To vse iz jeze in togotе, ker niso mogli uveljaviti svojih brezbožnih in nesramnih ciljev. Zadelo jih bo sovraštvo naroda, če jih že ni. — Prosimo in molimo, da bi nas Bog za vedno obvaroval strašne državljanske bratomorne vojne.

Španski komunisti streljajo v Madridu na velikanski Kristusov kip.

Pred pobežem iz Iruna so komunisti razdejali mestno cerkev.

Na desni: Trupla žrtev, ki so padle v boju pred starovadno trdnjavo Alkazar. Mesto Toledo s svojo trdnjavo Alkazar bo imelo posebno slaven pomen iz te španske državljanske vojne. Mladi Španci iz toleške vojaške šole (kadeti) so v začetku vojne zavzeli trdnjavo Alkazar. Starodavna, 700 let stara trdnjava je bila obenem lepa narodna gradbena umetnina. Medse so kadeti sprejeli tudi svoje matere, sestre in brate, častniki pa žene. Okoli 2000 ljudi, od teh 1400 mladih vojakov in častnikov, je več ko dva meseca bilo noč in dan v ognju pušk in topov španskih razbojniških komunistov in anarhistov. Brezupen je bil mnogokrat njihov boj, saj jim je primanjkovalo živil in streliva. Le še z aeroplani so jim lahko dovažali in spuščali zaboje z živili in strelivom. Rdeči miličniki (prostovoljni vojaki španskih komunistov in anarhistov) so cele dele trdnjave spustili v zrak z dinamitom in jih porušili. Mnogo kadetov je ostalo pod razvalinami. Polivali so trdnjavo z bencinom in petrolejem in jo hoteli z ognjem uničiti. — Mladi kadeti so se kljub temu držali.

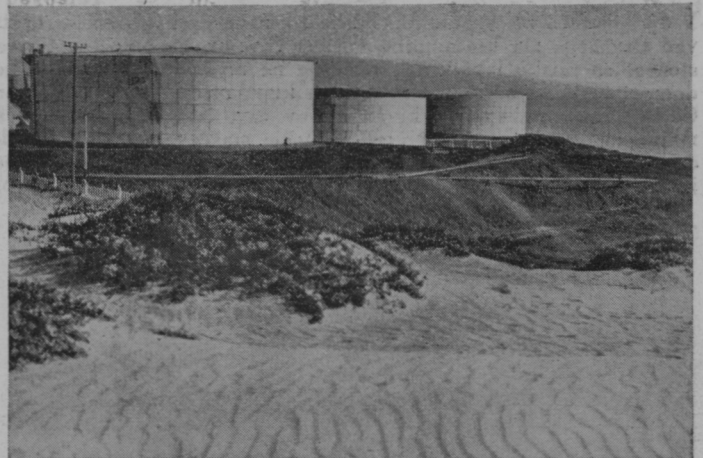
Kadar so rdeči že bili prepričani, da so vse pobili, so hoteli trdnjavo v naskoku zavzeti, pa vselej so jih kadeti zopet zapodili nazaj. Po dolgih dveh mesecih je pa španska bela armada zavzela mesto Toledo in s tem rešila ostanek hrabre posadke iz trdnjave. — Zgodovina bo govorila o teh mladih junaških dečkih.

Na levi: Obmorsko mesto Irun v plamenih. Za mesto Irun v severni Španiji so se bojevali krvavi boji. Komunisti in anarhisti so imeli mesto zasedeno, a bela vojska ga je hotela in morala zavzeti. Pri napadu so marsikaj zažgale bombe in granate, mnoge in najlepše hiše so pa rdeči sami zažgali iz zlobe in maščevanja, ker so morali mesto zapustiti. — V mestu Irunu so imeli komunisti zaprtih več ko tisoč uglednih Špancev in duhovnikov, ki so jih uporabljali za talce. Pri vsakem napadu so postrelili nekoliko talcev, da bi tako preprečili nadaljnje napade. Danes večine tistih divjakov ni več. Ostali so pod ruševinami Iruna.

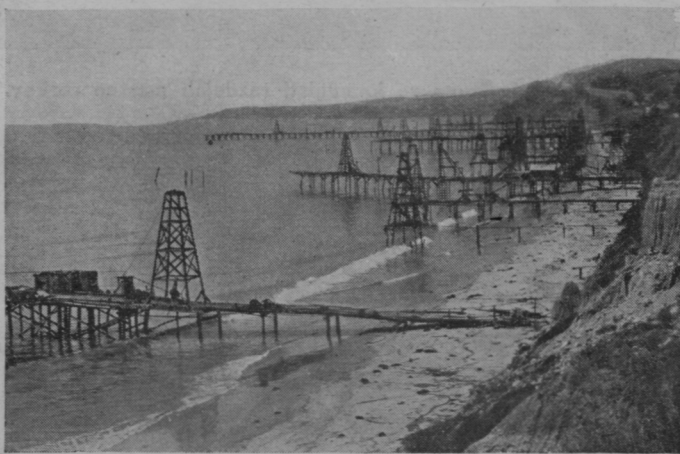
Še Amerika in Indijanci. (Glej tudi zadnjo številko »Naših slik«.)

Cerkev, ki je nastala že pred skoro 200 leti, ko so prvi belokožci prišli v Ameriko in tudi med Indijanci začeli širiti krščansko vero. Indijanci so dolgo vztrajali pri svojih poganskih bogovih in jih častili. Počasi pa je le med nje prodrla blagovest. V preteklem stoletju je med Indijanci plodonosno deloval Slovenec škof Baraga. Spisal jim je prve knjige in tudi ustanovil prve šole. Barago po pravici imenujejo apostola Indijancev.

Shrambe za živila. V Ameriki so velikanske pokrajine puste in nerodovitne. Poleg tega pa so nekatere pokrajine podvržene raznim elementarnim katastrofam in zgodi se, da daleč naokoli katero leto ničesar ne pridelajo. Za take prilike so Amerikanci v 18. stoletju postavili velikanske shrambe za živila, v katerih hranijo odvišno žetev v dobrih letih za primer slabih letin. Za take shrambe so se večkrat bili boji med belimi in rdečimi.

Petrolejski vrelci ob morju. Indijanci so poznali naravna bogastva svoje zemlje. Pri svojem načinu življenja niso mogli vsega izkoriščati in bi jim tudi vse nič ne pomagalo. Petrolejske vrelce, ki danes pomenijo velikansko bogastvo, so rdeči pred belimi skrivali. Ko pa so počasi le podlegli, so beli začeli izkoriščati petrolejske vrelce. Petrolej dobivajo celo iz morja.

Vas apaških Indijancev-lovcev. »Hiše« so bile večinoma pritrjene na drevesa in so bile »postavljene« le iz platnene strehe in nekoliko kolov. Apači-lovci so le malokdaj postavljali šotori na prostem in nikdar niso zidali hiš, kakor mi. — Zanimivo je, da ostanki tega plemena še zdaj živijo po gozdovih in v šotorih (glej sliko!) ter se ne morejo navaditi na zidane hiše.

Na levi: Navaja Indijanec iz današnjih časov. Ko so Amerikanci spoznali, da so storili Indijancem krivico in ko so videli, kako ti počasi izumirajo, so določili posebne pokrajine in jih dali izključno Indijancem v uporabo. S tem je prenehalo pobijanje in preganjanje Indijancev po belokožcih. To je imelo za posledico, da so se Indijanci ustalili na odločenem jim prostoru in začeli mirno živeti in se množiti. Tako je danes v Ameriki zopet kakih sto tisoč Indijancev iz različnih rodov. Navajeni že od nekdaj na svobodno življenje v naravi, se pečajo tudi sedaj največ s poljedelstvom in živinorejo. Stremijo pa tudi po napredku, in ker je Indijanec silno bistre glave, se jih je že mnogo povzpelo na visoke šole in danes imajo že svoje šole, zdravnike, odvetnike itd. in niso več odvisni od belokožcev. Tudi oblačijo se tako kakor belokožci in skoro bomo doživljali pristne Indijance samo še — v knjigah.

Na desni: Ostanki vasi Pueblo Indijancev. Poseben rod Indijancev je imel svoja bivališča zidana v skale in močno utrjena. Več nadstropij visoke so bile njihove hiše in v nje se je moglo priti le po lestvah, ker niso imele vrat kakor naše hiše. Take vasi Pueblo Indijancev so bile nekdaj nepremagljive, njihovi prebivalci so pa bili pridni poljedelci in živinorejci.

